

Organister ved Thisted Kirke.

Ved P. L. HALD.

DEN FØRSTE Organist er rimeligvis "Mattis Orgemester"; da Kirken skal have faaet sit første Orgel 1616, og han nævnes 1621, kan man vist gaa ud fra, at han er den første i Rækken af Organister. Nævnte Aar er han efter Landstingets Dombog Vidne i en Sag angaaende Jep Bysvend, der mødte beruset i Kirken til Skriftemaal, og derfor blev afvist af Præsten, "hvorover han gjorde stor Allarm". Organisten hed iøvrigt *Mattis Hansen*; det er sjældent, at man i Kirkens Regnskabsbøger finder Organisten nævnet ved Navn; det hedder næsten altid: "betalt orgemesteren hans Løn."

Christen Pedersen er Organist 1648 til hans Død 1667. Han blev 1654 gift med Ane Sørensdatter, der døde 1701 og blev begravet 13. Septbr. i en Alder af 75 Aar. I Ægteskabet var mindst et Barn, en Datter Inge, der blev døbt 25. Juli 1656, ved hvilken Lejlighed bl. a. Raadmand Peder Matzøn og Niels Lassen paa Ørum Slot var Faddere.

Laurits Andersen, Orgemester 1667-1676, begr. 2. Maj.

Ove Ottesen nævnes 1700. Hans Løn udgjorde 17 Rdlr.; men 1701 fik Biskop Bircherod udvirket, at der aarligt tillagdes ham "til sin Løns Forbedring af Kirken for sine ringe Indkomsters Skyld til Husleje 8 Rdlr." Han blev 1677 gift med Dorte Jensdatter (begr. 8. Decbr. 1691); en Datter Anna blev døbt 27. Oktober 1678. Han maa iøvrigt ogsaa have været Instrumentmager, for i Regnskabsbogen findes under Udgift d. 11. Septbr. 1700 følgende: "Efter Herr Mag. Sixtus og byefogdens anordning betalt til orgemesteren for nye fæder under de underste Claverer paa værket at gøre." Samme Aar blev bekostet en Bænk til 1 Mk. 14 Sk. til "Orgemesteren at opstige paa til werchet og stemme Piberne". Tidspunktet for hans Død er det ikke lykkedes at finde.

Anders el. Andreas Olufsen nævnes 1709; han blev begravet 23. Juni 1721.

Jacob Mägbehr (Møeberg, Mægborg) var Organist 1721 til sin Død 1745, 51 Aar gl. Hans Enke, Else Nielsdatter, der var fra Faartoft, døde 1765, 69 Aar gl. De efterlevende Børn var efter Skiftet 9. April 1745 følgende:

Christopher Jacobsen Møeberg, 19 Aar,

Anna Cathrine Jacobsdatter, 14 Aar, og

Anna Margrethe Jacobsdatter, 11 Aar,

og iøvrigt faar man gennem Skiftet et lille Indblik i

Organistens private Forhold. Han boede og ejede i Storegade et 12 Fags Hus. I en Stue stod et lille Fyrretræs Bord med Skab nedenunder og et lille Skrin med Laag; 3 gamle Træstole samt et Spejl i Træramme udgjorde tilligemed en Jernkakkelovn, "der var i Stykker paa begge Sider", hele det beskedne Møblement.

I Storstuen var der lidt finere; en Fyrretræs Dragkiste var nok Stuens bedste Møbel, dertil kom foruden et gammelt Slagbord ogsaa et lille Stenbord (vel med Fajanceplader), 5 Træstole, et Urværk samt en Jernkakkelovn. Her fandtes ogsaa Organistens Instrumenter, der bestod af 1 gl. Valdhorn, 1 Trompet og en Fiol, alle vurderet til 1 Rdlr. 3 Mark; af Nodebøger anføres ingen; han havde af Bøger 1 Bibel, 1 Tysk og

Dansk Salmebog samt en "bedendes Kiede". Forinden vi forlader Storstuen mærker vi os en Parykblok, og et andet Sted i Skiftet anføres da ogsaa 3 Parykker.

Iøvrigt havde han en lyseblaa Klædes Klædning og en Dragt af graat Tøj samt et Par sorte Skindbukser. Til Hjemmebrug var mulig beregnet en sribet Kontor Kjortel og et Par sribede Bukser; 4 Par Strømper, en sort Hat, en Nathue samt 6 Skjorter, Kraver, Halsklude og Tørklæder fuldendte Garderoben; hertil kom dog et Par gl. Støvler, 1 Par Sko og et Par Tøfler. Uden at komme nærmere ind paa Husets øvrige Bohave kan dog anføres, at det var godt forsynet med Sager af Tin, Messing og Kobber, og der maa ikke glemmes 1 Kobberkedel "i Grue ungefær paa 1 Td. Rum" med Laag, Hat og Piber; dette Brændevinstøj var nok Husets værdifuldeste Stykke, idet det var vurderet til 12 Rdlr.; at en Brændevinstønde samt flere Ankere kompletterede denne Del af Inventariet skal lige nævnes.

Alt ialt udgjorde Boets Beholdning 158 Rdlr 1 M. 15 Sk., og ingen Gæld "eller Udgift saasom Begravelsesbekostning og deraf dependerende er udgangen af Fællesbo og hvad siden er vorden udgivet har Sønnen af sin Fortjeneste til fælles Nytte besørget, og hvorfor han aldeles ingen Vederlag paastaar, men mere endnu tilbyder at saa længe hans Moder vil vorde hensiddende og fremdeles som forhen sørge for og antage sig hans tvende umyndige Søstre til al fornøden Optugtelse og Opdragelse paa en Christosommelig Maade, vil han hos dem forblive og til fælles Nytte paase deres Gavn og Velfærds Befordring".

Christoffer Mägeberg efterfulgte sin Fader i Embedet og var Organist fra 1745 til 1777, da han døde 52 Aar gl. og blev begravet 18. Febr. og "lagt Norden Kirken hos sine Forældre". Han var ugift og hans Arvinger var Søsteren Anna Margrethe, der ved Skiftets Afholdelse opholdt sig i Stervbo Huset og formodentlig har været Husholderske hos Broderen, samt 3 Søsterbørn, alle Piger, der ogsaa opholdt sig i Hjemmet. De var Døtre af Anna Cathrine, der 12. Juni 1760 var blevet gift med Frederik Pedersen Birchenbusch "nu boendes ved Nees Sund"; da Moderen var død, var disse tre Pigebørn sandsynligvis kommet i Huset hos Broderen.

Mägebergs musikalske Efterladenskaber bestod af en Snes Nodebøger, 2 Violiner, 2 Valdhorn, 2 Trompeter, 1 Dulcian samt 2 Hoboyer og 1 gammelt Klaver; det sidste maa have været i en maadelig Forfatning, da det kun blev vurderet til 1 Mark. Endvidere ejede han i Storegade en lille Gaard, der i Brandforsikring var takseret til 250 Rdlr., i Stalden stod 2 Køer og Jordtilliggendet bestod af 5 Skp. Sæd paa Kjeragger, 2 Tdr. Sæd ved Sennels Vej samt 1 Ager i Hov. Boets Beholdning beløb sig til 679 Rdlr. 3 M., medens Gælden udgjorde 726 Rdlr.; men Søsteren paatog sig med Skifterettens Billigelse hele Boet mod at klare Arv og Gæld og sørge for de umyndige Søsterbørn.

Medens Christopher Mägeberg var Organist fik Kirken 1768 et nyt Orgel. Det gamle var 1734 "forbedret og til rette gjort", men maa i Tidens Løb være blevet ubrugeligt. Det nye Orgel skal være bygget i Kongsberg og kostede

2400 Rdlr. Af dette Instrument er hovedsagelig kun den nuværende Orgelfacade tilbage; den bærer et Midterskjold med Jyllands Vaaben, 1 Løve og 9 Hjerter, samt 2 Sideskjolde med Kongens (Chr. d. 7.) og Dronningens Navnetræk.

Johan Heinrich Bang var Organist 1777-1813. Han var gift med Anthonette f. Klein. 8. Febr. 1790 mistede han sin "højtelskede Kiæreste. Hun blev syg og døde af en her i Byen grasserende Svagthed kaldet Forraadnelsesfeber". "Hendes Lig blev henført til Kirken og jordet under Orgel-Werket i Gangen, som gaar op til samme og inderst i Graven ved den søndre Side, hendes Alder var 40 Aar". Her mindes om, at Orgelet tidligere havde sin Plads over den nuværende Syddør. I Ægteskabet var der 5 Børn. Bang døde 12. Marts 1817, men havde allerede 1813 trukket sig tilbage fra Embedet til Fordel for sin Søn, der blev hans Efterfølger.

Henrik Meyer Bang 1813-1814. Han var 18. December 1811 gift med Karen Marie Christensdatter fra Thisted. Han døde 12. Januar 1814, 33 Aar gl.

Det er ikke lykkedes at finde, hvem der blev hans Efterfølger, men efter al Sandsynlighed er Embedet blevet henlagt til en af Byens Lærere; i alle Tilfælde er den følgende Organist Lærer, og efter Skoleplanen af 1836 har da Organistembedet været knyttet til en af Lærerne ved Borgerskolen.

Jens Christensen Lustrup, Organist fra ca. 1825 til sin Død 25. Oktober 1846. Han var født i Lustrup ved Ribe 6. Juli 1796 som Søn af Skoleholder Chr. Jørgensen og Johanne Jensdatter. Ca. 1825 blev han Lærer ved Kirkeskolen og Organist og fik Afsked med Pension fra Lærerembedet 14. Maj 1845. Gift 1825 med Mariane Nielsdatter Mejlbj.

Børn: Nikoline Johanne Christine, f. 9. Marts 1828, gift med Dyrlæge Niels Sloth i Løgstør. Enke. Ansat 1. September 1871 som Haandgerningslærerinde ved Thisted Borgerskole. Død 30. Maj 1917. - Christiane Johanne Andrea, Spillelærerinde i Thisted, død 11. August 1886. - Johan Peter Lustrup, f. 9. April 1830, død som Rentier i Thisted 8. December 1906.

Organist Lustrup var kendt som en dygtig Violinspiller. Ved hans Død ophørte Organistembedets Forbindelse med Borgerskolen.

Johan August Didrik Ziebe, Organist fra 1846-1868. Han var født 1790 i Doenitz i Mecklenburg-Schwerin som Søn af Stadsmusikus Georg Friedrich Ziebe. Hvornaar han er kommet til Danmark, vides ikke, og der hersker stor Usikkerhed med Hensyn til hans tidligere Virksomhed, inden han kom til Thisted. 1823 blev han i København gift med Sophie Wilhelmine Berg, der døde i Aalborg 1828. Hertil var han nemlig flyttet Aaret før; i en Annonce i Aalborg Stiftstidende 23. Juni 1827 opfordres det musikkyndige Publikum til at tegne Elever, "da man til Efteraaret vil faa en øvet Musiklærer Ziebe til Byen, som kan undervise i Klaver, Violin, Flauto og Guiterre". Iøvrigt skal han en Tid have virket som Organist ved Trinitatis Kirke. 1868 opgav han sin Virksomhed som Organist; sine sidste Aar boede han i Vestergade 33, og skildres som en lille stille Mand, der gik i langskødet Frakke og brugte Kalot. Han døde 2. Maj 1870, 80 Aar gl. Efter Dødsannoncen var 2 Døtre døde, en Søn boede i Viborg og en Datter var gift med Stadsmusikant Zangenberg i Thisted.

Anton Christian Ferdinand Hald, Organist 1868-1880. Han var født i Aalborg 5. November 1839, Søn af Stiftsprovst, Dr. theol. P. T. Hald og Marie Regine Kristine, f. Hald. Student, cand. phil. 1861. Gift med Dorthea Hartmann, f. 3. April 1842 paa Bramslykke, Musse Sogn, Lolland. Kantor i Thisted fra 26. November 1882 - død 4. December 1907.

Peter Emil Christian Ole Fritsch 1881 til sin Død 21. Septbr. 1922. Født i København 7. Novbr. 1854, Søn af Overhornist i Livgarden Frederik Vilhelm Fritsch og Emilie Frederikke Louise, f. Knapf. Han fik som ung Ansættelse i Alhambras Orkester og senere i en Aarrække i Tivolis Orkester; har komponeret en Række forskellige mindre Ting. Gift 26. Oktober 1886 med Mariane, f. Andersen, i Thisted, død 23. Marts 1939.

Georg Søren Fjelrad, Organist 21. Novbr. 1922-1927. *Aksel Munch*, Organist 1. Maj 1927.

(Kilde: Historisk Årbog for Thisted amt 1949, side 389-395)